

Sygn. akt II KK 166/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 19 października 2022 r.,
w sprawie **M. B.**,
skazanego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu narkomani,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 21 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKa 242/20,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 6 lutego 2020 r., sygn. akt VIII K 188/18,

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 6 lutego 2020 r., sygn. akt VIII K 188/18, M.B. został skazany za to, że w okresie letnim 2015 r. w okolicach miejscowości J., wbrew przepisom ustawy, udzielił pomocy w wewnątrzspółnotowym przemyśle znacznej ilości środków odurzających w ten sposób, że przekazał S. J. kontakt do mężczyzny o imieniu W. z H. w celu zakupu przez niego i wywiezienia do Polski 16 kilogramów marihuany, tj. za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Za ten czyn, na podstawie art. 19 § 2 k.k. w zw. z

art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 60 § 6 pkt 2 k.k. wymierzona została kara roku pozbawienia wolności oraz, na podstawie art. 33 § 2 k.k., kara grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 zł; na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczony został skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie; na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzeczony został w stosunku do M. B. przepadek równowartości korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa w wysokości 6.819,20 zł.

Na skutek rozpoznania apelacji wniesionych przez obrońców skazanego kwestionujących ustalenia faktyczne oraz prokuratora w zakresie kary wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2021 r., sygn. II AKa 242/20, zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że w ramach opisu czynu przyjęto, iż M. B. udzielił, w miejscowości J., pomocy w wewnątrzwspólnotowym nabyciu, wbrew przepisom ustawy, znacznej ilości środków odurzających, ułatwiając popełnienie tegoż przestępstwa poprzez przekazanie S.J. kontaktu do nieustalonego mężczyzny o imieniu W. w celu zakupu od niego i przemieszczenia z terytorium Holandii na terytorium Polski 16 kilogramów marihuany; w pozostałej części wyrok został utrzymany w mocy. Orzeczenie to zawierało również stosowne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych.

Od tego wyroku kasację złożył obrońca skazanego, który zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 434 § 1 k.p.k., polegające na uzupełnieniu przez sąd II instancji opisu czynu przypisanego skazanemu, poprzez dodanie ustawowych znamion przestępstwa, pomimo że w tym zakresie wniesiono apelację jedynie na korzyść skazanego. Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku sądu odwoławczego oraz poprzedzającego go wyroku sądu I Instancji i uniewinnienie skazanego.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator zawnioskował o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, wobec czego została rozpoznana w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Nie doszło bowiem w niniejszej sprawie do naruszenia zakazu *reformationis in peius* (art. 434 § 1 k.p.k.). Jakkolwiek zakaz ten urealnia prawo do obrony w postępowaniu odwoławczym, to jednak obrońca skazanego na gruncie procesowym niniejszej sprawy zinterpretował go w sposób niewłaściwy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że gwarancyjny charakter funkcjonalnej wykładni art. 434 § 1 k.p.k., rozciągającej obowiązywanie zakazu *reformationis in peius* na ustalenia faktyczne, nie może prowadzić do nieracjonalnego w swej istocie zakazu opisywania tego samego ustalenia innymi słowami, różnica ma wtedy bowiem charakter wyłącznie językowy (por. postanowienie SN z 5 października 2010 r., III KK 79/10, OSNKW 2010/12, poz. 106). Podnosi się także, że art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. nie wprowadza wymogu, aby w opisie czynu używać słów ustawy. Dlatego spełnia warunek określoności przypisanego czynu posłużenie się zamiast zwrotem ustawowym takim stwierdzeniem, które swoją treścią adekwatnie wypełnia znaczenie znamion ustawowych (por. wyroki SN: z 29 marca 2011 r., III KK 321/10, LEX nr 846388, i z 24 czerwca 2013 r., V KK 435/12, LEX nr 1331400). Wskazuje się również, że pominięcie ustawowego określenia znamienia przestępstwa w opisie czynu przypisanego nie stanowi przeszkody do uznania, że wypełnia on znamiona konkretnego przestępstwa, jeśli opis ten mieści się w granicach pojęć, którymi przepis prawa materialnego określa te znamiona. Przepis art. 413 § 1 pkt 4 i § 2 pkt 1 k.p.k., normujący strukturę wyroku skazującego, nie formułuje wymogu, by w opisie czynu przytoczono *expressis verbis* brzmienie ustawowe wszystkich znamion czynu zabronionego. Wymogiem jest natomiast to, by określenie przypisanego czynu było dokładne, a kwalifikacja prawna była efektem subsumcji ustalonych faktów pod właściwy przepis prawa materialnego. Taki właśnie opis został oddany w wyniku przeprowadzonej korekty orzeczenia w postępowaniu odwoławczym, która nie dotyczyła sfery ustaleń, a miała charakter jedynie korekcyjny.

Nie można przyjąć, by dokonane przez sąd odwoławczy w opisie czynu zmiany były konsekwencją niedopuszczalnych - w świetle kierunku i zakresu wniesionych środków odwoławczych - nowych, niekorzystnych ustaleń faktycznych.

Zmiana opisu czynu poprzez użycie poprawnej, zgodnej z ustawą terminologii nie jest równoznaczna z poczynieniem takich ustaleń. Zastąpienie więc używanego w języku potocznym zwrotu wewnątrzwspólnotowy „przemyt” terminem wewnątrzwspólnotowe „nabycie” było w istocie modyfikacją o charakterze językowym, co nie zmieniało okoliczności popełnienia przypisanego skazanemu przestępstwa. Szczegółowo wyjaśnił to sąd *ad quem* w pisemnych motywach swego orzeczenia. Podobnie, dodanie sformułowania „wbrew przepisom ustawy”, nie rozbudowywało zdarzenia historycznego, jakim było działanie skazanego, polegające na udzieleniu innej osobie pomocy w dokonaniu wewnątrzwspólnotowego nabycia marihuany. Chybione było twierdzenie obrońcy, że nieprecyzyjne określenie tego zachowania w opisie czynu powodowało w realiach niniejszej sprawy tak daleko idące skutki, jak dekompletacja zespołu znamion czynu z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani, powodując - wobec niemożności pogorszenia sytuacji procesowej skazanego w postępowaniu apelacyjnym - konieczność wydania wyroku uniewinniającego. Dokonane w instancji odwoławczej zmiany, adekwatne do jednoznacznych i niebudzących najmniejszych wątpliwości ustaleń poczynionych już przez sąd I instancji, tej sytuacji wszakże nie pogarszały. Powyższa argumentacja pozostaje aktualna również w odniesieniu do kolejnej korekty dokonanej w opisie czynu, a w istocie doprecyzowania, przystającego do poczynionej rekonstrukcji inkryminowanego zdarzenia, polegającego na wskazaniu, że przekazanie narkotyków miało mieć miejsce z Holandii do Polski. Ta zamiana również mieściła się w ramach kompetencji sądu odwoławczego, którą dyktował zakres zaskarżenia i podniesionych zarzutów rozpoznawanych środków zaskarżenia, stąd nie stanowiła obrazy powołanego w kasacji przepisu postępowania. Jak wskazano wyżej, ten element nie stanowił *novum* w dotychczasowych ustaleniach. Jego powołanie w opisie czynu czyniło ten opis koherentny z celem udzielonej przez skazanego pomocy, którym było zakupienie przez inną osobę znacznej ilości środków odurzających, a następnie ich przemieszczenie z państwa członkowskiego Unii Europejskiej na terytorium Polski. Wszystkie powyższe modyfikacje mieściły się zatem w ramach zakreślonego aktem oskarżenia zdarzenia historycznego, a ich charakter – nie oddziałujący na

kwalifikację prawną zachowania skazanego, ani na rozmiar orzeczonej kary, nie wiązał się z niedopuszczalnym rozbudowaniem na niekorzyść. Wobec niewątpliwego wyczerpania przez M. B. kompletu znamion zarzucanego mu czynu, nawet przed dokonaniem owej korekty, całkowicie chybione było twierdzenie, jakoby zmiany te zapobiegły konieczności uniewinnienia go.

W świetle przyjęcia powyżej zaprezentowanej oceny zarzutu kasacyjnego, konieczne stało się oddalenie kasacji jako bezzasadnej w stopniu oczywistym, co implikowało, z mocy art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.

[as]